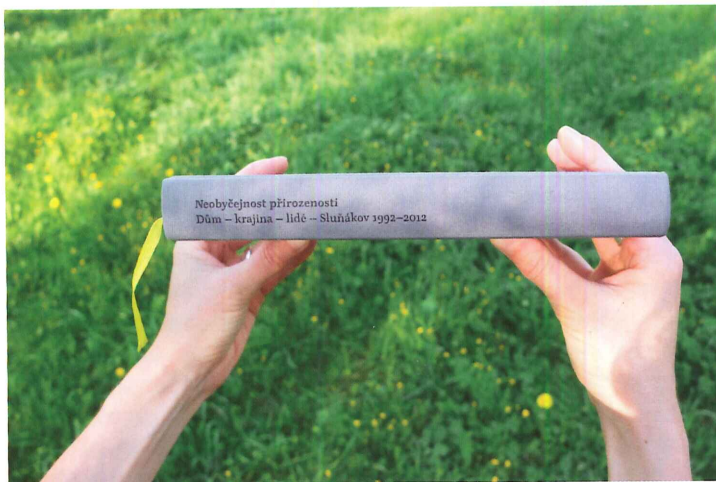
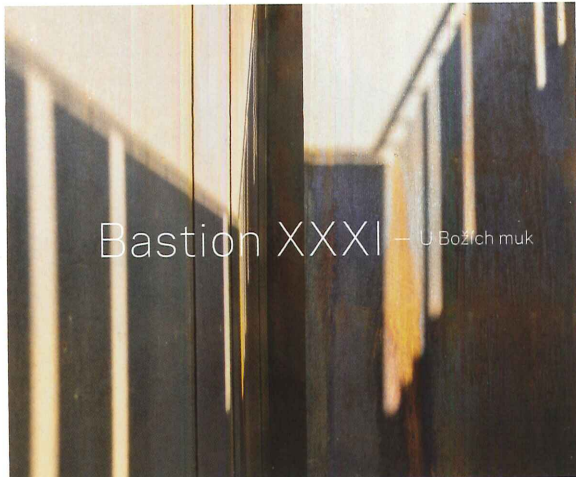

Prokop Paul: Sídliště Červený Vrch, asi 1963, Ateliér Paul;
zdroj: Útvar rozvoje hlavního města Prahy.

Eva Červinková

JAK FOTOGRAFOVÉ VNÍMALI PRAHU

Úspěšná série výstav pořádaných týmem Kláry Halmanové (Útvar rozvoje hl. m. Prahy) se rozrostla o další, tentokrát opět věnovanou fotografování pražské architektury. První, hojně navštěvovaná část (16 tisíc návštěvníků) proběhla již na přelomu let 2011 a 2012 a věnovala se období 1848–1921, poslední, třetí část, která by měla přivést tuto trilogii až do současnosti, je plánována na začátek roku 2014. Natolik rozsáhlý koncept se přes jeho časovou délku daří udržovat v jasných mantinelech.

Autor výstavy, historik fotografie Pavel Scheufler, dokázal svým výběrem uspořádat kapitoly tak, aby i při prohlížení tolika exemplářů udržel divákovu pozornost. K osvěžujícímu dojmu přispívá řešení výtvarné koncepce, grafický design připravuje Markéta Kinterová, neotřelé prostorové instalace jsou dílem umělce Jana Fabiána.

V čem je uspořádání výstav tak překvapivé? I z poměrně nevhodného prostoru (podkroví, šikmé stěny) se pomocí hravého způsobu instalace daří dosáhnout vzdušného a prostorově uceleného dojmu, korunovaného nádhernými dálkovými průhledy na střechy staroměstských domů. Ukazuje se tak nečekaný potenciál těchto podceňovaných prostor, nacházejících se přímo v centru Prahy.

V rámci druhého dílu výstavy Fotografování pražské architektury z období 1922–1968 si kurátoři opětovně kladou otázku: „Jak se fotí architektura? Jak se vyvíjel přístup k zobrazování Prahy objektivem fotografů? K jakému účelu fotografie sloužily? Jaké technické limity fotografy v minulosti omezovaly a jaké nové technologie naopak umožnily její rozšíření, případně vznik nových odvětví? Jak byla fotografie prezentována a distribuována, kdo byli autoři a jaká byla cílová skupina jednotlivých snímků?“

Názory na fotografii a její využívání se v průběhu času výrazně změnily. Fotografie, která byla v zasetí popisnosti a líbivosti, se v období nových společenských poměrů stává stále sebevědomější uměleckou disciplínou. Zlepšilo se postavení fotografické profese, v době okupace se ještě více zdůrazňuje vlastenecký podtext. Také rok 1948 ovlivnil život fotografů. Museli se organizovat jako novináři a výtvarníci nebo zaměstnanci komunálního podniku. Úsilí o osobní nezávislost se odráželo i ve fotografiích, které zprostředkovaně vypovídají o tíži doby. V období pozvolného společenského uvolnění konce padesátých a šedesátých let se proměňují i témata, častěji se objevuje zobrazení všedního života, někdy ironického. Příkladem může být fotografie nazvaná „Sídliště Červený Vrch“ (Prokop Paul, asi 1963), která zaujme zachycením bizarní komunikace protínající střed sídliště, jindy si fotograf pohrává s osudovými dramatickými tóny, jak je tomu na fotografii „Úsvit č. 1“ (Jan Saudek, 1968) – akt ženy zhlížející na bezútesné industriální pražské předměstí.

Se zájmem budeme sledovat i třetí díl výstavy plánovaný na rok 2014, který by měl posunout sledované časové rozmezí až do současnosti a připravit tím prostor pro další kurátorské počiny, směřované již k aktuálním tématům dnešní Prahy.